EUROOPAN
KOMISSIO

Bryssel 29.9.2026
COM(2026) 511 final

KOMISSION TIEDONANTO NEUVOSTOLLE

neuvoston direktiivin 2006/112/EY 395 artiklan mukaisesti

1. TAUSTA

Neuvosto voi yhteisestä arvonlisäverojärjestelmästä 28. marraskuuta 2006 annetun neuvoston direktiivin 2006/112/EY[1], jäljempänä 'alv-direktiivi', 395 artiklan nojalla antaa yksimielisesti komission ehdotuksesta jäsenvaltiolle luvan ottaa käyttöön direktiivistä poikkeavia erityistoimenpiteitä arvonlisäveron kantomenettelyn yksinkertaistamiseksi tai tietyntyyppisten veropetosten taikka veronkierron estämiseksi. Koska kyseisessä menettelyssä poiketaan yleisistä alv-periaatteista, alv-direktiivin 395 artiklassa tarkoitettuja kansallisia poikkeustoimenpiteitä, jotka ovat sallittuja "veronkannon yksinkertaistamiseksi tai tietyntyyppisten veropetosten taikka veron kiertämisen estämiseksi", on Euroopan unionin tuomioistuimen oikeuskäytännön[2] mukaisesti tulkittava suppeasti, ja kyseisten toimenpiteiden on myös oltava tarpeellisia ja tarkoituksenmukaisia niillä tavoitellun erityistavoitteen saavuttamiseksi ja niillä on oltava mahdollisimman vähäinen vaikutus alv-direktiivin tavoitteisiin ja periaatteisiin.

Latvia pyysi komissiossa 28. toukokuuta 2026 saapuneeksi kirjatulla kirjeellä lupaa saada jatkaa käännetyn verovelvollisuuden soveltamista sahatavaran luovutuksiin tai siihen liittyvien palvelujen suorituksiin alv-direktiivin 193 artiklasta poiketen. Alun perin lupa myönnettiin Latvian liittyessä unioniin 1. toukokuuta 2004, ja sitä jatkettiin ensimmäisen kerran vuonna 2006 neuvoston päätöksellä 2006/42/EY. Sittemmin lupaa on jatkettu kuudesti, viimeksi neuvoston täytäntöönpanopäätöksellä (EU) 2024/3207 joulukuun 31. päivään 2026 saakka.

Komissio antoi alv-direktiivin 395 artiklan toisen kohdan mukaisesti Latvian pyynnön tiedoksi muille jäsenvaltioille 21. elokuuta 2026 päivätyllä kirjeellä. Komissio ilmoitti Latvialle 25. elokuuta 2026 päivätyllä kirjeellä, että sillä oli kaikki tiedot, jotka se katsoi tarvitsevansa pyynnön arvioimiseksi.

2. PYYNTÖ

Latvia pyytää alv-direktiivin 395 artiklan nojalla, että neuvosto myöntää komission ehdotuksesta luvan jatkaa alv-direktiivin 193 artiklasta poikkeavan erityistoimenpiteen eli käännetyn verovelvollisuuden soveltamista sahatavaran luovutuksiin tai siihen liittyvien palvelujen suorituksiin.

Alv-direktiivin 193 artiklan mukaan arvonlisäveron maksuvelvollisuus on tavaran luovuttavalla tai palvelun suorittavalla verovelvollisella. Käännetyn verovelvollisuuden tarkoituksena on siirtää kyseinen maksuvelvollisuus verovelvolliselle, jolle tavara luovutetaan tai palvelu suoritetaan, jotta voitaisiin välttää tilanne, jossa tavaroiden luovuttaja tai palvelujen suorittaja katoaa arvonlisäveron saatuaan (nk. missing trader -petos).

Poikkeus myönnettiin Latvialle ensimmäisen kerran vuoden 2003 liittymisasiakirjan[3] liitteessä VIII olevan 7 luvun 1 kohdan b alakohdassa 30. huhtikuuta 2005 saakka, ja

[1] EUVL L 347, 11.12.2006, s. 1.

[2] Ks. Tuomio asiassa C-489/09, Vandoorne, 27.1.2011, EU:C:2011:33, 27 kohta.

[3] Tšekin tasavallan, Viron tasavallan, Kyproksen tasavallan, Latvian tasavallan, Liettuan tasavallan, Unkarin tasavallan, Maltan tasavallan, Puolan tasavallan, Slovenian tasavallan ja Slovakian tasavallan liittymisehdoista

sitä jatkettiin ensimmäisen kerran kuudennen neuvoston direktiivin 77/388/ETY 21 artiklan suhteen 24. tammikuuta 2006 tehdyllä neuvoston päätöksellä 2006/42/EY[4], tuolloin 31. joulukuuta 2009 saakka. Sen jälkeen lupa poiketa alv-direktiivin 193 artiklasta myönnettiin 7. joulukuuta 2009 annetulla neuvoston täytäntöönpanopäätöksellä 2009/1008/EU[5] (31. joulukuuta 2012 saakka), ja sitä on sittemmin jatkettu viisi kertaa: 22. tammikuuta 2013 annetulla neuvoston täytäntöönpanopäätöksellä 2013/55/EU[6], 10. joulukuuta 2015 annetulla neuvoston täytäntöönpanopäätöksellä (EU) 2015/2396[7], 11. joulukuuta 2018 annetulla neuvoston täytäntöönpanopäätöksellä (EU) 2018/2006[8], 18. tammikuuta 2022 annetulla neuvoston täytäntöönpanopäätöksellä (EU) 2022/81[9] ja viimeksi 12. joulukuuta 2024 annetulla neuvoston täytäntöönpanopäätöksellä (EU) 2024/3207[10], jolla erityistoimenpidettä jatkettiin 31. joulukuuta 2026 saakka. Erityistoimenpidettä on näin ollen sovellettu keskeytyksettä yli kaksi vuosikymmentä, ja sen voimassaoloa on jatkettu jo seitsemän kertaa.

3. KOMISSION KANTA

Kun komissio vastaanottaa alv-direktiivin 395 artiklan mukaisen pyynnön, se tarkastelee sitä sen varmistamiseksi, että perusedellytykset poikkeuksen myöntämiseksi täyttyvät. Toisin sanoen se tarkastelee, yksinkertaistaako ehdotettu erityistoimenpide verovelvollisia ja/tai verohallintoa koskevia menettelyjä tai pyritäänkö sillä estämään tietyntyyppisiä veropetoksia tai veronkiertoa. Komissio on aina suhtautunut tällaisiin pyyntöihin rajoittavasti ja varovaisesti varmistaakseen, että poikkeukset eivät heikennä yleisen alv-järjestelmän toimintaa, että niiden soveltamisala ja kesto on rajattu ja että ne ovat tarpeellisia ja oikeasuhteisia. Erinä tapahtuvan

---

ja niiden sopimusten mukautuksista, joihin Euroopan unioni perustuu, laaditun asiakirjan (EUVL L 236, 23.9.2003, s. 33) liitteessä VIII olevan 7 luvun 1 kohdan b alakohta.

[4] Neuvoston päätös 2006/42/EY, tehty 24 päivänä tammikuuta 2006, luvan antamisesta Latvialle jatkaa jäsenvaltioiden liikevaihtoverolainsäädännön yhdenmukaistamisesta annetun kuudennen neuvoston direktiivin 77/388/ETY 21 artiklasta poikkeavan toimenpiteen soveltamista (EUVL L 25, 28.1.2006, s. 31).

[5] Neuvoston täytäntöönpanopäätös 2009/1008/EU, annettu 7 päivänä joulukuuta 2009, luvan antamisesta Latvian tasavallalle jatkaa yhteisestä arvonlisäverojärjestelmästä annetun direktiivin 2006/112/EY 193 artiklasta poikkeavan toimenpiteen soveltamista (EUVL L 347, 24.12.2009, s. 30).

[6] Neuvoston täytäntöönpanopäätös 2013/55/EU, annettu 22 päivänä tammikuuta 2013, luvan antamisesta Latvian tasavallalle jatkaa yhteisestä arvonlisäverojärjestelmästä annetun direktiivin 2006/112/EY 193 artiklasta poikkeavan toimenpiteen soveltamista annetun täytäntöönpanopäätöksen 2009/1008/EU muuttamisesta (EUVL L 22, 25.1.2013, s. 16).

[7] Neuvoston täytäntöönpanopäätös (EU) 2015/2396, annettu 10 päivänä joulukuuta 2015, luvan antamisesta Latvian tasavallalle jatkaa yhteisestä arvonlisäverojärjestelmästä annetun direktiivin 2006/112/EY 193 artiklasta poikkeavan toimenpiteen soveltamista annetun täytäntöönpanopäätöksen 2009/1008/EU muuttamisesta (EUVL L 332, 18.12.2015, s. 142).

[8] Neuvoston täytäntöönpanopäätös (EU) 2018/2006, annettu 11 päivänä joulukuuta 2018, luvan antamisesta Latvian tasavallalle jatkaa yhteisestä arvonlisäverojärjestelmästä annetun direktiivin 2006/112/EY 193 artiklasta poikkeavan toimenpiteen soveltamista annetun täytäntöönpanopäätöksen 2009/1008/EU muuttamisesta (EUVL L 322, 18.12.2018, s. 20).

[9] Neuvoston täytäntöönpanopäätös (EU) 2022/81, annettu 18 päivänä tammikuuta 2022, luvan antamisesta Latvian tasavallalle jatkaa yhteisestä arvonlisäverojärjestelmästä annetun direktiivin 2006/112/EY 193 artiklasta poikkeavan toimenpiteen soveltamista annetun täytäntöönpanopäätöksen 2009/1008/EU muuttamisesta (EUVL L 13, 20.1.2022, s. 49).

[10] Neuvoston täytäntöönpanopäätös (EU) 2024/3207, annettu 12 päivänä joulukuuta 2024, luvan antamisesta Latvian tasavallalle jatkaa yhteisestä arvonlisäverojärjestelmästä annetun direktiivin 2006/112/EY 193 artiklasta poikkeavan toimenpiteen soveltamista annetun täytäntöönpanopäätöksen 2009/1008/EU muuttamisesta (EUVL L, 23.12.2024).

maksamisen järjestelmästä voidaan näin ollen poiketa vain viimeisenä keinona ja rajoitetun ajan. Tällöin on annettava takeet siitä, että poikkeaminen on tarpeellista ja luonteeltaan poikkeuksellista.

Koska poikkeusta on sovellettu yli kahden vuosikymmenen ajan, komissio katsoo, että Latvialla on ollut runsaasti aikaa ottaa käyttöön tavanomaisia toimenpiteitä, jotka eivät edellytä poikkeamista alv-direktiivistä. Tavanomaisilla toimenpiteillä pitäisi voida varmistaa riittävät tarkastus- ja valvontatoimet melko suurista tavaramääristä muodostuvan sahatavara-alan valvomiseksi.

Lisäksi Latviaa on muistutettu siitä, että sen on toteutettava asianmukaiset toimenpiteet petosten torjumiseksi.

Erityisesti neuvoston täytäntöönpanopäätöksen (EU) 2024/3207, jolla sallittiin nyt voimassa olevan poikkeuksen jatkaminen, johdanto-osan 5 kappaleessa muistutettiin, että *”[e]rityistoimenpiteet myönnetään yleensä rajoitetuksi ajaksi, jotta voidaan arvioida, onko kyseiset erityistoimenpiteet aiheellisia ja tehokkaita. Erityistoimenpiteillä annetaan jäsenvaltioille aikaa ennen erityistoimenpiteen voimassaolon päättymistä ottaa kansallisella tasolla käyttöön muita tavanomaisia toimenpiteitä, jotta materiaalien liikkeitä, arvonlisäveron maksamista ja verovelvollisia koskevien velvollisuuksien noudattamista voidaan valvoa, ja niillä olisi vastattava kuhunkin ongelmaan ennen erityistoimenpiteen voimassaolon päättymistä, jolloin erityistoimenpidettä ei enää tarvitse jatkaa. Käännetyn verovelvollisuuden mekanismin käytön mahdollistava erityistoimenpide myönnetään vain poikkeuksellisesti tietyille aloille, joilla esiintyy petoksia, ja vasta viimeisenä keinona.”,*

ja johdanto-osan 6 kappaleessa todettiin, että *Latvian olisi [...] ennen tämän täytäntöönpanopäätöksen mukaisen erityistoimenpiteen voimassaolon päättymistä toteutettava muita tavanomaisia toimenpiteitä arvonlisäveropetosten torjumiseksi ja estämiseksi sahatavaramarkkinoilla, jotta erityistoimenpidettä ei enää tarvitsisi jatkaa.”*

Latvian esittämässä pyynnössä ei mainita ainuttakaan uutta tavanomaista toimenpidettä, joka olisi otettu käyttöön päätöksen (EU) 2024/3207 hyväksymisen jälkeen. Latvia toteaa, että jo käytössä olevia toimenpiteitä ollaan vahvistamassa, ja ilmoittaa aikovansa palata tavanomaisen alv-järjestelmän käyttöön sahatavara-alalla ”suunnitellusti ja kohtuullisessa määräajassa”, mutta ei kuitenkaan täsmennä kyseistä määräaikaa eikä esitä mitattavissa olevia tuloksia. Latvia viittaa myös siihen, että sen verohallinnon ylläpitämää yritysluokitusjärjestelmää käytetään edelleen.

Latvia katsoo kuitenkin, että lupa poikkeuksen jatkamiseen olisi myönnettävä, ja viittaa erityisesti Latvian parlamentin (Saeima) päätökseen lykätä yritysten välisen pakollisen sähköisen laskutuksen voimaantuloa 1. päivään tammikuuta 2028 alkuperäisen 1. päivän tammikuuta 2026 sijaan, mitä se pitää riittävänä syynä käännetyn verovelvollisuuden jatkamiselle. Koska kotimaisen sähköisen laskutuksen lykkääminen kuvastaa Latvian omaa valintaa eikä johdu unionin lainsäädännöstä, se ei

voi yksinään oikeuttaa 395 artiklan mukaisen unionin tason poikkeuksen soveltamisen jatkamista.

Lisäksi Liettuan ja Romanian, joilla oli vastaavia sahatavara-alan poikkeuksia neuvoston täytäntöönpanopäätösten (EU) 2018/1920 ja (EU) 2023/218 nojalla, tapauksessa kyseisiä toimenpiteitä ei jatkettu vuosista 2021 ja 2025 eteenpäin samoja alv-direktiivin 395 artiklan mukaisia edellytyksiä soveltaen.

Edellä esitetyn perusteella ja ottaen huomioon yhtäältä sen, että komissio ilmoitti Latvialle jo vuonna 2024, että sen olisi otettava käyttöön tavanomaisia toimenpiteitä, ja toisaalta sen, että erityistoimenpide on ollut voimassa vuodesta 2004 ja sitä on jatkettu seitsemän kertaa vuosina 2006, 2009, 2013, 2015, 2018, 2022 ja 2024, ei ole enää perusteltua jatkaa sen voimassaoloa.

4. PÄÄTELMÄ

Edellä mainittujen seikkojen vuoksi komissio vastustaa Latvian pyyntöä.